

Op Stapel 2025-10

20 juni 2025

20-06-2025
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

- › *In de rubriek [Op Stapel](#) geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).*

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen

Joachim Van Tilburg en Els Supply (wat de toelichting betreft)
joachim.van.tilburg@g-o.be els.supply@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

In deze aflevering:

Nieuwe inschrijvingstarieven in de centra voor volwassenonderwijs.

▸ Nieuwe inschrijvingstarieven in de centra voor volwassen-onderwijs

Om een begroting in evenwicht te verkrijgen, wil de Vlaamse regering meer inkomsten halen uit de inschrijvingsgelden van het volwassenonderwijs. Daarom moeten de centra voor volwassen-onderwijs nieuwe inschrijvingstarieven hanteren voor de opleidingen die starten vanaf 1 september 2025. Er is hierbij rekening gehouden met de verschillende soorten opleidingen en cursisten van het volwassenenonderwijs. Voor Nederlands tweede taal (NT2) worden nog geen wijzigingen doorgevoerd, omdat de Vlaamse overheid is gestart met een structurele oefening om het aanbod NT2 in Vlaanderen inkomensgerelateerd te maken.

Aangaande de inschrijvingstarieven gaat het concreet om de volgende aanpassingen:

- Het studiegebied specifieke personenzorg wordt toegevoegd aan de lijst van studiegebieden met een structureel knelpuntkarakter, waardoor deze cursisten in aanmerking komen voor een volledige vrijstelling van het inschrijvingsgeld of het verminderd tarief van 1 euro per lestijd van een module (zie verder).
- Het standaardtarief van 1,50 euro per lestijd van een module wordt verhoogd naar 2,25 euro voor de opleidingen uit de volgende studiegebieden: administratie, afwerking bouw, ambachtelijk erfgoed, assistentie vrije zorgberoepen, auto, bakkerij, bedrijfsbeheer, bibliotheek-, archief- en documentatiekunde, chemie, grafische communicatie en media, horeca, huishoudhulp, ICT-technieken, informatie- en communicatietechnologie, lassen, land- en tuinbouw, lichaamsverzorging, logistiek en verkoop, maritieme diensten, meubelmakerij, printmedia, ruwbouw, slagerij en toerisme, alsook voor een experimenteel studiegebied.
Verder komt er voor de opleidingen uit bovenstaande studiegebieden een plafond van 450 euro per opleiding per semester ter vervanging van het maximumbedrag van 300 euro per opleiding per semester. Het verhoogd tarief voor wie zich binnen een periode van zes schooljaren meer dan driemaal voor dezelfde module inschrijft, verdwijnt.
- Een sterk verlaagd tarief van 0,03 euro per lestijd van een module wordt voorbehouden voor de geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren of Regie over het Eigen Leren, de opleidingen van het tweedekansonderwijs en alle opleidingen van het studiegebied bijzondere educatieve noden van het secundair volwassenonderwijs. Dit voordelig tarief wordt van toepassing ongeacht of de cursisten in het bezit zijn van een diploma van het secundair onderwijs.
Voor de modules en opleidingen waarvoor het tarief van 0,03 euro geldt, wordt een plafond van 180 euro per opleiding ingevoerd. De toepassing van dit plafond van 180 euro is niet gelimiteerd in de tijd.
- Voor de overige bestaande categorieën van een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van inschrijvingsgeld, zal een verminderd tarief van 1 euro per lestijd van een module gelden voor opleidingen die onder het standaardtarief van 2,25 euro vallen.
Ook cursisten die zich inschrijven voor een opleiding van een studiegebied met structureel knelpuntkarakter genieten van dit verminderd inschrijvingsgeld van 1 euro per lestijd van een module voor de opleiding van het studiegebied met een structureel knelpuntkarakter.

- ▶ Voor cursisten die een opleiding volgen van een studiegebied met een structureel knelpuntkarakter en op het moment van inschrijving voldoen aan een categorie die recht geeft op het verminderd tarief van 1 euro per lestijd van een module, geldt een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld.
Voor de opleidingen uit de studiegebieden met een structureel knelpuntkarakter wordt een verlaagd plafond van 200 euro per opleiding per semester voorzien.
- Voor de opleidingen die niet of in veel mindere mate toegang bieden tot de arbeidsmarkt, wordt een verhoogd tarief van 4 euro per lestijd van een module ingevoerd. De begrenzing tot 450 euro per opleiding per semester en het in aanmerking komen voor het verminderd tarief van 1 euro per lestijd van een module zijn hier niet van toepassing.
- Voor cursisten die in het schooljaar 2024-2025 ingeschreven zijn in een opleiding uit de studiegebieden ambachtelijke accessoires, drankenkennis, fotografie en mode: maatwerk in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming, wordt een overgangsmaatregel voorzien. Tot 1 september 2028 betalen zij het nieuwe standaardtarief van 2,25 euro per lestijd van een module in plaats van het verhoogd tarief van 4 euro per lestijd van een module voor de opleidingen Diamantbewerker, Juweelontwerper/Goudsmid, Maatwerk Damespatronen, Maatwerk Herenpatronen, Sommelier of Vakfotograaf.
- De referteperiode die als berekeningsbasis dient om het over te maken bedrag van de geïnde inschrijvingsgelden te bepalen, wordt een jaar verschoven. Op deze manier zal de overheid de verhoogde inschrijvingsgelden sneller ontvangen. De centra zullen per jaar nog altijd de geïnde inschrijvingsgelden van één schooljaar in twee schijven aan de overheid moeten overmaken.
Voor deze nieuwe berekeningsbasis wordt een overgangsmaatregel voorzien, omdat de aanpassing immers midden in het jaar 2025 wordt ingevoerd. Voor de tweede schijf in het najaar van 2025 wordt daarom nog de oude berekeningsbasis toegepast en moet een bedrag berekend op basis van de geïnde inschrijvingsgelden van de periode januari 2024 tot en met augustus 2024 overgemaakt worden. Vanaf de eerste schijf in 2026 moeten de centra een bedrag overmaken berekend op basis van de periode 1 september 2025 tot en met 31 december 2025, en dus ook op basis van de verhoogde tarieven.
Verder blijft de premie aan cursisten die een eerste diploma van het secundair onderwijs behaald hebben, behouden. Het toepassingsgebied voor de terugbetaling van het betaalde inschrijvingsgeld wordt echter wel uitgebreid naar de ASO-opleidingen van het volwassenenonderwijs en de diplomagerichte beroepsopleidingen die in combinatie met een basisvorming van de examencommissie of het secundair onderwijs gevolgd worden.

Protocol van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap bij het regeringsamendement bij het voorontwerp van Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2025 betreffende het volwassenonderwijs

Het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap geeft een protocol van niet-akkoord bij het amendement voorgesteld door de Vlaamse Regering bij het voorontwerp van Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2025 betreffende het volwassenenonderwijs.

Eerder gaf het GO! een protocol van akkoord bij het voorontwerp van programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2025. Echter is de inhoud van voorliggend amendement inhoudelijk van die aard dat het GO! bij dit amendement – dat formeel werd onderhandeld op 3 juni 2025 in Sectorcomité X – een ander standpunt inneemt.

Dat er zou ingegrepen worden op de inschrijvingsgelden volwassenenonderwijs werd reeds duidelijk van bij de publicatie van het Centenboekje 2024-2029. Hoewel het GO! waardeert dat de NT2-opleidingen niet gevat zijn door voorliggende besparingen, blijft het een grote besparing voor een relatief kleine sector als het volwassenenonderwijs. Het is onvermijdelijk dat de besparingsmaatregelen een grote impact zullen hebben op de werking en op het personeel van onze centra voor volwassenenonderwijs.

Het GO! stelt vast dat voorgestelde maatregelen niet alleen haaks staan op eerdere beleidskeuzes, maar ook disproportioneel ingrijpen in het aanbod én de toegankelijkheid van ons onderwijs. Daarenboven maakt de timing van de aangepaste inschrijvingsgelden – op 2 weken verwijderd van de zomervakantie en in volle inschrijvingsperiode – zonder voldoende overgangsmaatregelen de onrust in onze cvo's heel groot, een onrust die we als GO! alleen maar kunnen delen.

1. Beleidskeuzes

Via het relanceplan Vlaamse veerkracht en de Edusprong gaf de Vlaamse regering in 2021, in de nasleep van de Covid-crisis, een financiële injectie van 60 miljoen euro in het volwassenenonderwijs als essentiële pijler van levenslang en levensbreed leren. De brede maatschappelijke opdracht die het volwassenenonderwijs heeft en die verankerd is in het decreet volwassenenonderwijs, werd daarmee expliciet erkend en ondersteund. Met onder meer een Vlaanderenbrede promotiecampagne en het Opleidingskompas wilde de overheid elke Vlaming stimuleren om zich permanent te ontwikkelen, zowel persoonlijk als professioneel om zo ook toe te werken naar de Europese doelstelling voor levenslang leren waarbij ten minste 60% van de volwassenen jaarlijks aan *een* opleiding deelnemen tegen 2030. De centra voor volwassenenonderwijs schakelden zich, samen met de partners van Werk, in het actieplan Levenslang Leren in van het Vlaams Partnerschap Levenslang Leren.

Het aanbod van onze cvo's is vandaag al sterk afgestemd op de verwachtingen en noden van de arbeidsmarkt. De financieringsregels zijn ook van die aard dat zij dit mee bewerkstelligen. Daarnaast is het evenzeer belangrijk om te blijven investeren in kwaliteitsvolle opleidingen die de persoonlijke ontwikkeling van mensen ondersteunen en die hen ook versterken in hun maatschappelijk functioneren. De maatschappelijke return hiervan is onmiskenbaar: zowel curatief als preventief blijven mensen weerbaar om volwaardig maatschappelijk te kunnen participeren. We mogen hierbij de sociale component van het volwassenonder-

wijs niet uit het oog verliezen. Onderwijs enkel beschouwen als de snelste weg naar de arbeidsmarkt is een te nauwe visie, zeker als we willen dat mensen een leven lang blijven groeien en leren. Maatregelen die Vlamingen ontmoedigen om volwassenonderwijs te volgen of die de drempels ertoe verhogen, gaan regelrecht tegen dat streven én tegen het voorgaande beleid in.

2. Tarieven

Het GO! is tevreden dat er lagere tarieven zullen (blijven) gelden voor een aantal doelgroepen en voor een aantal belangrijke studiegebieden zoals Nederlands voor anderstaligen (NT2), Aanvullende algemene vorming (AAV) en Algemene vorming (AV) in het kader van het tweedekansonderwijs en opleidingen die naar knelpuntberoepen leiden. Als onderwijsnet dat gelijke onderwijskansen nastreeft, kan het Gemeenschapsonderwijs hier alleen maar voorstander van zijn.

We betreuren echter wel de zeer fors stijgende tarieven voor opleidingen in studiegebieden die het label 'hobby' krijgen opgekleefd. De motivatie van een cursist zou geen rol mogen spelen in de waardering van een opleiding. Je zou kunnen argumenteren dat een verhoging van het inschrijvingsgeld (namelijk bijna een verdriedubbeling van 1,5 euro per uur naar 4 euro per uur) geen directe besparing op de werkingsmiddelen en de omkadering betekent. Onrechtstreeks is ze dat echter wel. De hogere prijs zal potentiële cursisten afschrikken en drempels opwerpen met als gevolg een kleiner aantal ingeschreven cursisten. Dit heeft uiteraard wel verdere financiële gevolgen voor de centra, ook al is het dan geen ingreep op werking en omkadering zelf. De inschatting is dan ook dat de groeinorm van 0,8% niet langer zal gehaald worden, wat op termijn kan gaan leiden tot een inkrimping van de macro-pot en een reductie in omkadering. In het verleden pleitte het GO! reeds voor het inbouwen van een vorm van kliksysteem met een ondergrens om de centra en hun personeel te beschermen. Komt daarbij dat de recente aankondiging van de minister in het Vlaams Parlement om volgend jaar opleidingen samen te voegen of dubbel aanbod af te schaffen in relatie tot het aanbod van Syntra en VDAB, potentieel een nog grotere klap voor het volwassenenonderwijs kan betekenen. Binnen dit kader vraagt het GO! met aandrang dat de minister voldoende tijd en ruimte uittrekt voor een daadwerkelijk debat en gesprek met de sector en oog heeft voor de complementariteit in het aanbod vanuit de bereikte doelgroepen, het kenmerkend organisatiemodel dat nauw verbonden is met die doelgroepen én de sterktes van de verschillende aanbieders.

Ook de toenemende complexiteit van de nieuwe regeling baart ons zorgen. Er zullen voortaan maar liefst 7 tarieven bestaan. Niet alleen ondergraaft dit de transparantie, het zal ook aanleiding geven tot nieuwe bijkomende en onnodige planlast. Heel concreet denken we hierbij vnl. aan het nieuwe tarief van 0,03 euro. Bij wijze van voorbeeld: voor een geletterdheidsmodule van 20 lestijden betekent dit dat dit 0,6 euro opbrengt, afgerond naar boven 1 euro. Wat is de meerwaarde hiervan? Is dit in verhouding tot de planlast/complexiteit die dit veroorzaakt? Geletterdheidsmodules zijn steeds, vanuit hun aard, kleine/korte modules ter ondersteuning. Daarom dringen we erop aan om het nultarief voor deze tariefgroep te overwegen, naar analogie met de keuze die werd gemaakt voor de basiseducatie. In de beide gevallen – de 0,03 euro-groep in de cvo's en de basiseducatie – gaat het immers over gelijkaardige kwetsbare profielen.

Heel problematisch is de groep van studiegebieden waarop 4 euro per lestijd van toepassing is, zonder enige vorm van sociale correctie of een plafond op de inschrijvingsgelden. Het GO! vraagt nadrukkelijk of dit hoge tarief alsnog verlaagd kan worden. Het aantal cursisten die binnen deze 4 euro-groep recht hebben op het verminderd inschrijvingsgeld van 1 euro, schatten we Vlaanderenbreed op 10% à 15%. Is het onoverkomelijk om deze mensen mee te nemen bij de rechthebbenden op korting/1 euro tarief? Het GO! stelt nadrukkelijk

vast dat opleidingen Frans en Engels – die zeker gevolgd worden met het oog op nieuwe of betere kansen op de arbeidsmarkt – onbetaalbaar dreigen te worden in hetgeen voorligt. Deze opleidingen spelen nochtans rechtstreeks in op vragen vanuit de arbeidsmarkt. Want men kan moeilijk vacatures online en in kranten bekijken en niet zien dat meertaligheid vaker wel dan niet een voorwaarde is om voor een job in aanmerking te komen. Temeer, we leven en werken in een regio waarin onze ‘grijze cellen’ als onze belangrijkste grondstof worden gezien.

We zien hier ook grote verschillen ontstaan tussen centra afhankelijk van hun context. Binnen het GO! CVO Brussel bijvoorbeeld - in een grootstedelijke context - komt niet minder dan 80% van de cursisten in Frans en Engels vandaag in aanmerking voor het verminderd tarief. Dit verminderd tarief valt er nu weg. Voor het merendeel van deze cursisten betekent dit dat zij hun opleiding moeten stopzetten. Dit opleidingsaanbod wordt voor deze mensen structureel ontoegankelijk. Een bijzonder nefaste ontwikkeling, zowel voor de betrokken cursisten als voor de betrokken centra die voor een omwenteling staan zonder begeleidende maatregelen. In het verlengde hiervan vrezen we ook een verschuiving naar een aanbod op de private markt waar de kwaliteitscontrole minder stringent is, met alle gevolgen van dien. Opdat de betrokken cursisten toegang zouden blijven hebben tot het opleidingsaanbod in het volwassenenonderwijs, vragen we om het de cvo's mogelijk te maken om te werken met afbetalingsplannen. Dit zou enig soelaas kunnen brengen voor deze cursisten in de 4 euro-groep en bij uitbreiding voor de cursisten uit de 2,25 euro-groep.

De aangekondigde verhoging naar 4 euro per lestijd treft trouwens niet enkel de Moderne vreemde talen, maar ook een aantal diplomagerichte trajecten zoals *Vakfotograaf* – een opleiding gebaseerd op een erkende beroepskwalificatie, met recent ontwikkelde EVC-standaard, en dus allesbehalve een ‘hobbyopleiding’. De diplomagerichtheid van deze opleidingen wordt erkend maar terzelfdertijd beperkt in de tijd. Het kan volgens het GO! toch niet de bedoeling zijn om financiële drempels in te bouwen voor diplomagerichte opleidingen in de betrokken studiegebieden? Kan die beperking opgeheven worden?

Het GO! waardeert dat de minister oren had naar de opmerkingen van de sociale partners tijdens de onderhandelingen en het plafond voor opleidingen die opleiden naar structurele knelpuntberoepen heeft aangepast van 450 euro naar 200 euro. Een plafond van 200 euro neemt financiële drempels weg en is belangrijk voor cursisten die zich willen omscholen naar sectoren met grote nood aan arbeidskrachten. Maar ook hier is de discrepantie met de 4 euro-groep bijzonder groot. We betreuren dat er voor de opleidingen die onder het tarief van 4 euro per lestijd vallen geen enkel plafond wordt voorzien, in het bijzonder voor diegenen in een kwetsbare socio-economische situatie.

3. *Timing en overgangsmaatregelen*

Het GO! wijst heel nadrukkelijk op het erg late karakter van de aanpassingen aan de tarieven. Onze centra zijn momenteel genooddaakt inschrijvingen te registreren op basis van de huidige, nog geldende tarieven terwijl er tegelijkertijd grote onzekerheid heerst over welke tarieven vanaf september zullen gelden. Die onzekerheid geldt uiteraard ook voor de cursisten. Hoe moeten onze cvo's het organiseren om de bijkomende inschrijvingsgelden op te halen bij de cursisten? Dit creëert bijkomende planlast in de centra en organisatorische complexiteit. Het risico is reëel dat heel wat cursisten op basis van zo'n meerkost zich meteen gaan uitschrijven en dat er dus meteen al minder geld wordt opgehaald. Het GO! vraagt dan ook om de wijzigingen aan de tarieven pas ingang te laten vinden vanaf het 2e semester van 2025-2026 opdat de inschrijvingen voor het eerste semester nu kunnen gebeuren o.b.v. de gekende tarieven.

Mits via flankerende maatregelen een spreiding van betaling mogelijk gemaakt wordt, kan de implementatie van nieuwe tarieven voor de centra en de cursisten iets haalbaarder worden. We mogen nl. niet vergeten – en daarmee zijn we dit protocol ook begonnen – dat levenslang en levensbreed leren niet gebaat is met bijkomende drempels of stigmatisering van bepaalde opleidingen als minder of niet relevant.

